

Електронне врядування, інформаційні технології, ресурси та сервіси в публічному управлінні

Тема 2. Електронна демократія та електронна держава

Широке впровадження в усі сфери життя інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) суттєвим чином змінило уявлення про діяльність в окремих сферах

з'явилися терміни:

- електронний бізнес, електронна комерція, електронна торгівля, електронний ринок; електронне навчання; електронний уряд; електронні гроші та електронна книга;
- інформаційне суспільство, інформаційна війна, інформаційна людина, інформаційна економіка тощо.

Електронне врядування, інформаційні технології, ресурси та сервіси в публічному управлінні

В період масової «інформатизації», «електронізації» та «комп'ютеризації» приставка «електронний» застосовувалася дуже широко. Ця тенденція виявилася й в документах Всесвітнього саміту з інформаційного суспільства, в яких застосовують такі терміни як «електронний бізнес», «електронна медицина», «електронне сільське господарство», «електронна наука» тощо.

Поява концепції **«електронної демократії»** є продовженням розвитку загальної теорії демократії.

Електронне врядування, інформаційні технології, ресурси та сервіси в публічному управлінні

Демократія - форма організації суспільства, його державно-політичного устрою, що ґрунтується на визнанні народу джерелом влади, послідовному здійсненню принципу рівності та свободи людей, їх реальної участі в управлянні справами держави і суспільства.

Електронне врядування, інформаційні технології, ресурси та сервіси в публічному управлінні

Існують два підходи до визначення співвідношення е-уряду та е-демократії:

Перший підхід розглядає е-демократію як частину е-уряду. Е-демократія та е-участь вважаються елементами е-уряду і трактуються як електронна реалізація узаконених демократичних шляхів або процедур прийняття рішень. Відповідно до цього підходу, вони зводяться до технологічних аспектів, а саме, до електронних виборів і електронного голосування.

Другий підхід, розглядає е-уряд як частину електронної демократії. Е-уряд є важливим елементом е-демократії, але далеко не вичерпує її, так як остання включає в себе не тільки взаємодію громадян із органами державної влади, а й всю сферу мережевої суспільної взаємодії громадян, організацій та інститутів через електронну комунікаційну систему, тобто сферу громадянського суспільства.

Електронне врядування, інформаційні технології, ресурси та сервіси в публічному управлінні

Ключова характеристика е-демократії – зміна форми і ступеню залучення громадян до прийняття політичних рішень.

Під терміном ***«електронна демократія»*** розуміється така політична система, в якій ІКТ використовуються для ***забезпечення виконання основних функцій демократичного процесу, зокрема:***

- вільного доступу до суспільно важливої інформації, свободи слова;
- участі в публічному управлінні (як шляхом вільного обговорення, так й участі у виборах, референдумах тощо).

Основні переваги е-демократії як нової форми демократичних процедур:

- істотне зниження витрат на здійснення демократичних процедур;
- зниження витрат на інтерактивні форми взаємодії з громадянами, що дозволяє органам державної влади більш повно враховувати думки різних соціальних груп при прийнятті рішень;
- залучення громадян до прийняття рішень на більш ранніх стадіях і в більш тісній формі;
- залучення суспільних груп громадян з обмеженими можливостями, яким складно забезпечувати свої громадські права за «традиційними» формами демократичної

Цілі е-демократії

Цілі е-демократії співпадають з цілями ефективного управління

–

це прозорість, підзвітність, відповідальність, включення (інклюзивність), проведення дискусій, доступність, участь, субсидіарність, довіра до демократії, демократичних інститутів та демократичних процесів, соціальне згуртування.

Е-демократія дозволяє інститутам громадянського суспільства залучатися до складання формальних і неформальних програм дій, а також формувати і приймати суспільні рішення.

Е-демократія вимагає інформації, діалогу, спілкування, дискусії та безперервного створення відкритих публічних майданчиків, де громадяни можуть гуртуватися з метою відстоювання своїх інтересів. ЗМІ(соціальні мережі) відіграють ключову роль в е-демократії; вони пропонують майданчик, де громадяни можуть взяти участь в публічних дебатах і захистити свої інтереси в публічній сфері

Сектори та інструменти електронної демократії

Поняття «електронна демократія» включає «електронне» визначення базових понять політичного процесу:

- *Е-парламент;*
- *Е-законодавство;*
- *Е-правосуддя*
- *Е-посередництво*
- *Е-середовище*
- *Е-вибори, е-референдуми та е-ініціативи*
- *Е-голосування*
- *Е-консультація*
- *Е-ініціативи*
- *Е-звернення*
- *Е-агітація*
- *Е-підрахунок голосів та е-опитування*